Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0821U100710

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 30-04-2021

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Голос Ганна Анатоліївна
2. Holos Hanna Anatoliivna

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 011

Назва наукової спеціальності: Освітні, педагогічні науки

Галузь / галузі знань:

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Не застосовується

Дата захисту: 14-04-2021

Спеціальність за освітою: Педагогіка і методика середньої освіти. Мова та література (англійська)

Місце роботи здобувача: Національний університет харчових технологій

Код за ЄДРПОУ: 02070938

Місцезнаходження: вул. Володимирська, буд. 68, м. Київ, 01601, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): ДФ 26.451.007

Повне найменування юридичної особи: Інститут педагогічної освіти і освіти дорослих імені Івана Зязюна Національної академії педагогічних наук України

Код за ЄДРПОУ: 21593122

Місцезнаходження: вул. Максима Берлинського, буд. 9, м. Київ, Київська обл., 04060, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Національна академія наук України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Київський національний лінгвістичний університет

Код за ЄДРПОУ: 02125289

Місцезнаходження: вул. Велика Васильківська, буд. 73, м. Київ, 03680, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації:

Коди тематичних рубрик: 14.25.05, 14.91

Тема дисертації:

1. Виховання ціннісних ставлень у школярів в Японії (друга половина XX – початок XXI ст.).

2. Value based schooling in Japan (the middle of 20th century – the beginning of 21st century).

Реферат/анотація:

1. Дисертація є історико-педагогічним дослідженням з проблеми виховання, у якому вперше у вітчизняній педагогічній науці комплексно досліджено теоретичні засади та практику реалізації змісту виховання ціннісних ставлень у школярів в Японії (друга половина XX ст. – початок XXI ст.). Вивчення стану розробки проблеми виховання ціннісних ставлень у японських школярів дозволяє стверджувати про недостатнє розкриття українськими науковцями проблеми як системного явища. Методологічну і теоретичну основу дослідження становлять положення теорії цінностей, положення психології про формування особистості засобом ставлень, положення соціології і культурології, положення методології порівняльної педагогіки. Проаналізовано основні поняття дослідження: «цінності», «ціннісні ставлення», уточнено сутність понять «виховання ціннісних ставлень», «зміст виховання». Встановлено, що оформленню проблеми виховання ціннісних ставлень у педагогіці передувала полеміка європейських філософів щодо феномена цінностей як продукта культури. Суттєвий вплив на трансформацію теорії цінностей у перспективі взаємин справив

людиноцентристський розвиток наук. Поза суперечливими реаліями, які супроводжували все ХХ ст., педагогіка цього періоду набуває ознак рефлективності, закладаються підвалини для цілісного осмислення освітніх явищ. Встановлено, що оформленню проблеми виховання ціннісних ставлень у педагогіці передувала полеміка європейських філософів щодо феномена цінностей як продукта культури. Суттєвий вплив на трансформацію теорії цінностей у перспективі взаємин справив людиноцентристський розвиток наук. Поза суперечливими реаліями, які супроводжували все ХХ ст., педагогіка цього періоду набуває ознак рефлективності, закладаються підвалини для цілісного осмислення освітніх явищ. Людиноцентрований контекст розвитку наук, транснаціональні процеси, розширення локальних меж, зокрема під впливом східноазіатських культур, позначаються на освітній полеміці, центральними поняттями в якій стають «цінності», «суб'єкт – суб'єктний зв'язок», «фасилітація», «діалог культур». З цього фундаменту у відносно різний час зрушила уся глобальна педагогіка зі спільними проблемами і базовими цінностями. З'ясовано, що сучасна система шкільної освіти і виховання в Японії є прозорою з погляду трансляції усіх складників виховання (законодавчий, змістовий, методичний). Зміст шкільного виховання характеризується сталою, системно-ціннісною, компетентнісною основою. Особливостями реалізації змісту шкільного виховання в Японії є його уніфікація, диференціація на різні рівні шкільної освіти, обов'язковий курс «Морального виховання» . Проаналізовано серію підручників з морального виховання, рекомендованих MEXT (Міністерство освіти, культури, спорту, науки і технологій Японії). Констатовано наповненість текстів життєвими орієнтирами (законослухняність, спільне добро, шкільний дух і патріотизм, здоров'язбереження, природозбереження, повага до життя, підкреслення цінності традицій, історії і культури своєї нації, повага до інших народів), закладених у чинному змісті шкільного виховання. Висвітлено шляхи виховання ціннісних ставлень у японських школярів, схарактеризовано методи виховання, прийоми, форми виховної роботи. З'ясовано межі контролю школи за учнівською зайнятістю, функцію партнерства школа – батьки – громада. Наукова новизна дисертаційного дослідження полягає в тому, що у ньому вперше у вітчизняній педагогічній науці комплексно досліджено проблему організації і реалізації змісту шкільного виховання в Японії; уточнено сутність поняття «виховання ціннісних ставлень»; у зіставленні викладено засади шкільної освіти і виховання в Україні і Японії, схему реалізації змісту виховання; виявлено своєрідність японської моделі виховання ціннісних ставлень у школярів, шляхи реалізації змісту виховання школярів; окреслено рекомендації щодо творчого застосування досвіду виховання японських школярів в українських закладах загальної середньої освіти. Подальшого розвитку набуло положення щодо шкільного виховання в Японії як системи; до наукового обігу уведено автентичні та нові англомовні наукові джерела, які розкривають специфіку виховання, соціально-педагогічні проблеми японських школярів. Практичне значення дисертаційної роботи полягає у висвітленні положень і сформульованих на їх основі висновків, які можуть бути додатковими і актуальними для дисертацій зі схожою тематикою. Матеріали дослідження можуть використовуватись вчителями в закладах загальної середньої освіти з метою покращення організації виховання, створення позитивного шкільного клімату і ефективних умов для самореалізації школярів, налагодження партнерства між школою, батьками і громадою; матеріали дослідження можуть бути корисними у підготовці лекцій з порівняльної педагогіки у ЗВО, на засіданнях методичних об'єднань, курсах підвищення кваліфікації вчителів тощо.

2. The dissertation covers the issue of moral education in contemporary schools in Japan. Both theoretical basis and practical approaches are examined. Moral education in Japanese school is seen as similar to the practice provided in Ukrainian schools. In both education systems it is considered inseparable from training and learning. Varied teaching approaches, learning resources, students' activities in and out of school found in typical state Japanese schools have much in common with practices provided by the top-scoring or private Ukrainian schools. Taking into consideration the significance of ensuring educational equity, this research explores the context that raises Japanese state schools to a successful level with a focus on school approaches to moral education, social, emotional and physical well-being of students that might be implemented into Ukrainian schooling. In sociological, cross-cultural researches values-and-attitudes problem was reflected in the context of culture uniqueness. It was found that the appeal to values allows to understand the meaningful side of life either of an individual, or a culture

in general. Value, human-centered context of sciences from the second half of the XX century determined the new course of world education science development. «Humanization», «interpersonal skills», «attitudes», and «values» were defined as the key concepts. Since the 1990-s, education systems worldwide have moved to this fundamental principle. The understanding of value education as a fragmental process, as something that is inferior to training was shifted by its holistic vision, understanding the equal significance of character / moral / value development along with students' learning achievements. In Ukraine open discussion on humanistic, values-based pedagogics became possible since the 1990s. Before that time, Western philosophy of values was censored by communist ideology. With the first researches on this subject, Ukrainian scholars appeal to the issue of education, which corresponds to the Ukrainian character. Consequently, the urgency of education content revising was actualized (M. Stelmakhovych, O. Kononenko, O. Sukhomlynska, O. Vyshnevsky, P. Scherban). Among the first Ukrainian scholars who dwelt on the issue of value education contents from the standpoint of system approach was O. Vyshnevsky. After his «The Code of Values of Modern Ukrainian Education and Development», a number of similar programs appeared. Among them one should mention «The National Program on value education in Ukraine» and based on it «Basic Guidelines for the Value Education in Grades 1 – 11». Their appearance consolidated in Ukrainian pedagogical thesaurus the concept of «valuable attitudes cultivation», which has remained valid in the last decade dissertations. Value education has become understood as a system of desirable characteristics, values, norms, attitudes etc. that school aspires to equips students with. The first chapter also analyzes the Ukrainian legislative documents, governing state school activities, and value education contents transformation since 1991, revealing the surplus of agenda. It was concluded that instability in economics and politics significantly influenced the direction and duration of launched education reforms resulting in their blurriness. Despite «The National Program» emphasizes the need to apply a value system approach, the analysis of dissertations within the period 2010 – 2016 suggests the tendency to cover the problems of value education at schools by aspect, yet not as a system. The mentioned apparently contradicts the logic of education as a holistic process. A study of students' well-being issues indicates that both societies face similar problems (emotional, physical and social well-being of students) which differ in scale and the ways these problems are solved. Our study summarizes that the case of Japan holistic schooling is very close to new practice-based vector of the school life management in Ukraine, launched by the «New Ukrainian School» reform. Varied teaching approaches, learning resources, students' activities in and out of school found in typical Japanese schools have much in common with practices applied in top scoring, private Ukrainian schools. Japanese experience would be useful for Ukrainian schooling in the context of rigid framework of value education arrangement (regulatory, contents, didactic and methodical). It is also desirable to borrow a mechanism of student's engagement, and the ways schools interact with parents and community. The conclusions drawn will be additional and relevant to the dissertations in the similar field.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки:

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності:

Підсумки дослідження:

Публікації:

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПІВ:

Впровадження результатів дисертації:

Зв'язок з науковими темами:

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Кудіна Валерія Василівна

2. Kudina Valery Vasylivna

Кваліфікація: к. пед. н., 13.00.01

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Сапожников Станіслав Володимирович

2. Sapozhnikov Stanislav Volodymyrovych

Кваліфікація: д. пед. н., 13.00.04

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Кучай Тетяна Петрівна

2. Kuchay Tetiana Petrivna

Кваліфікація: к. пед. н., 13.00.01

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Марусинець Маріанна Михайлівна
2. Marusynets Marianne Muchaulivna

Кваліфікація: к. філол. н., 10.02.15

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Помиткін Едуард Олександрович
2. Pomitkin Eduard Oleksandrovuch

Кваліфікація: д. психол. н., 19.00.07

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

VIII. Заключні відомості

Власне Прізвище Ім'я По-батькові голови ради	Лавріненко Олександр Андрійович
Власне Прізвище Ім'я По-батькові головуючого на засіданні	Лавріненко Олександр Андрійович
Відповідальний за підготовку облікових документів	
Реєстратор	
Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є відповідальним за реєстрацію наукової діяльності	Юрченко Т.А.